Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NAM THỨ MƯỜI SÁU — SỐ TRỞ 3420

MUA SỐ : 0$04

NGÀY THỨ HAI 13 và THỨ BA 14 AOUT 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$00	2$00	1$00
Ngoại-quốc	9.00	4.50	2.25	
Các làng và các công-sở	14.00	7.00	3.50	
	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo có kể lẻ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
● Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LUC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 9226

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Người Nam ta cũng có tính chuộng lạ

Chuộng lạ là cái tính chung của loài người, ai lại chẳng thế, ai thấy cái lạ lại chẳng có lòng ưa thích, lại chẳng muốn mua muốn dùng; người các nước phương Tây phần nhiều có cái tính ấy, mà cái tính ấy lại càng nồng nàn sốt sắng lắm nữa. Xem như các thứ đồ dùng, các thứ đồ chơi, cho đến những đồ về mỹ thuật, về kỹ xảo, cũng đều lấy mới lấy lạ làm quí, nhất là về đồ phục sức lại càng hay thay đổi lắm, năm nay mốt này, sang năm mốt khác, thay đổi luôn luôn, mà không lấy làm phiền, chỉ cốt nhìn cho ưa mắt là thích. Ở các nước văn-minh, nhờ cái tính chuộng lạ của loài người, mà tiến-bộ thật là nhanh chóng, không những là khí dụng phục sức, người này chế ra mốt này, người khác lại nghĩ chế ra mốt khác, đua nhau vận tinh tâm, dùng xảo-tứ, lựa theo cái tính ham chuộng của loài người, chế ra kiểu mới từng lạ, để tranh lấy lợi quyền, cả đến trăm nghề nghìn nghiệp, cái gì cũng đua theo cách mới, mà tinh xảo lại càng thêm tinh xảo tiện lợi lại càng thêm tiện lợi, nào là tàu bay tàu lặn, nào là điện tín không giây vân vân, bao nhiêu việc thần kỳ xuất hiện ở trước mắt người, vào khoảng vài mươi năm nay. Người các nước văn-minh chỉ vì có cái tính chuộng lạ, mà về đường kỹ thuật cũng như về đường học vấn, cái gì cũng thường thay đổi, một ngày một tốt thêm ra, gây nên cái nền nước mạnh dân giàu, cũng có một vài phần nhờ về đó.

Người Nam ta cũng có cái tính chuộng lạ, chẳng khác gì người các nước, cũng có con mắt tinh để phân biệt cái đẹp, gân óc cũng linh thông, chân tay cũng mềm giẻo, thật cũng không thua kém gì ai, chỉ vì tính hay lười biếng, thấy cái gì cũng chợp mắt bỏ qua, không biết dùng trí khôn suy xét; lại vì tính hay cầu thả, gặp sao hay vậy, qua loa xong chuyện thì thôi, không chịu dụng công sửa sang tô điểm, làm cho đẹp thêm tiện thêm, để dùng cho thỏa thích, cho nên lệp quốc đã mấy nghìn năm nay, sinh trưởng đoàn tụ có đến vài mươi triệu con người, nghiễm nhiên là một nước có văn hóa có lịch sử ở cõi Á-đông, văn trị võ công cũng có lúc rực rỡ ở trong giới đất, chẳng phải là một dân tộc mường mọi yếu hèn, thế mà học thuật và chính trị, đều là mô phỏng người Tàu, không có cái gì chế mới ra, gọi là đặc sắc của một dân tộc. Còn đến cách làm ăn ở trong nước, như nghề nông, nghề công và nghề thương, cho đến trăm nghìn nghề nghiệp, cứ khư khư giữ theo lối cũ, cái gì người trước đã làm, thì người sau cứ việc bắt chước, trải bao nhiêu đời cũng không hề sửa sang thay đổi chút nào. Các thứ khí dụng và phục sức của người Nam chế ra, phần nhiều chất phác vụng về, nhìn không ưa mà dùng cũng không tiện, thành ra ít người thích ít người mua, mà công nghệ của người Nam, xưa nay vẫn phải đứng vào vòng liệt bại, mà tiêu thụ không được là bao nhiêu. Xưa kia đương lúc bế quan tỏa cảng, đường giao-thông hãy còn chật hẹp, mình chỉ biết có một nước Tàu, thì chỉ thích đồ Tàu, chuộng đồ Tàu, trừ những nhà thật nghèo túng ra không kể, còn những nhà quan trường và sương nhà phong phú, đua nhau mua dùng đồ Tàu, cho thế là vẻ vang sung sướng, khi ra đường thì đồ phục sức ở trong mình, ở trong nhà thì những đồ trần thiết sử dụng, xan-xát những đồ Tàu cả. Những nhà giàu tuy thường thường, số tiền thu đã không được thừa, số tiền chi cũng phải tiết kiệm, thế mà cũng phải cắn răng bóp bụng, dành dụm bớp nhặt, cố mua lấy cái áo hàng Tàu, sắm lấy một vài thứ đồ dùng của Tàu, khi vãng lai giao tiếp, đến ra phô trương, cho thế là hợp cách lịch sự, mà mua lấy hãnh diện ở đời. Vào khoảng hai mươi ba năm nay, sự giao thông đã mở mang, đường vãng lai đã tiện lợi, hàng hóa của các nước đem đến càng ngày càng nhiều, thì lại đua nhau mua dùng, nào là hàng Nhật-bản, hàng Hoa-kỳ, hàng Hồng-mao, từ nhà quan cho đến nhà dân, từ nhà giàu cho đến nhà nghèo, kẻ dùng ít, người dùng nhiều, lấy thế làm sang làm quí, so với cái tính thích dùng của Tàu khi trước, lại có phần nồng nàn mặn mà hơn nhiều.

(Còn nữa) H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 19 août 1928

Nước Pháp

Cuộc đại hội nghị của hội liên hiệp quốc tế học-sinh

M. Berriot, tổng trưởng bộ Học-vụ tiếp các học-sinh ở Berlin đến dự cuộc đại hội nghị của hội liên hiệp quốc tế học-sinh.

Nước Bỉ

Cuộc hội nghị của đảng xã hội

Tại cuộc đại hội nghị của đảng xã-hội, M. Lecle có lời nhiệt-thành chúc cho nước Pháp, và nước Đức thực là hòa hiếu với nhau, mà triệt trá binh ở Rénanie sẽ thừa giấp cho sự hòa hiếu ấy. Ông nói việc triệt binh phải như lời mới được, và do liệt-quốc kiểm duyệt chứ không chỉ hẹn riêng một nước triệt trá binh mà thôi.

M. Loebe lại nói một mặt bảo rằng khi nào Đức triệt binh xong, và nếp bồi-khoản đáng lẽ, thì sẽ thấy yêu cầu rút trá binh ở Rénanie. Sự ông nói đến mọi lời nước Bỷ trách về những sự độc ác ấy chẳng khác gì nước Bỷ. Mọi sự độc ác ấy chẳng khác gì [illegible] sang thay đổi chút nào. Các thứ khí dụng và phục sức của người Nam chế ra, phần nhiều chất phác vụng về, nhìn không ưa mà dùng cũng không tiện, thành ra ít người thích ít người mua, mà công nghệ của người Nam, xưa nay vẫn phải đứng vào vòng liệt bại, mà tiêu thụ không được là bao nhiêu. Xưa kia đương lúc bế quan tỏa cảng, đường giao-thông hãy còn chật hẹp, mình chỉ biết có một nước Tàu, thì chỉ thích đồ Tàu, chuộng đồ Tàu, trừ những nhà thật nghèo túng ra không kể, còn những nhà quan trường và sương nhà phong phú, đua nhau mua dùng đồ Tàu, cho thế là vẻ vang sung sướng, khi ra đường thì đồ phục sức ở trong mình, ở trong nhà thì những đồ trần thiết sử dụng, xan-xát những đồ Tàu cả. Những nhà giàu tuy thường thường, số tiền thu đã không được thừa, số tiền chi cũng phải tiết kiệm, thế mà cũng phải cắn răng bóp bụng, dành dụm bớp nhặt, cố mua lấy cái áo hàng Tàu, sắm lấy một vài thứ đồ dùng của Tàu, khi vãng lai giao tiếp, đến ra phô trương, cho thế là hợp cách lịch sự, mà mua lấy hãnh diện ở đời. Vào khoảng hai mươi ba năm nay, sự giao thông đã mở mang, đường vãng lai đã tiện lợi, hàng hóa của các nước đem đến càng ngày càng nhiều, thì lại đua nhau mua dùng, nào là hàng Nhật-bản, hàng Hoa-kỳ, hàng Hồng-mao, từ nhà quan cho đến nhà dân, từ nhà giàu cho đến nhà nghèo, kẻ dùng ít, người dùng nhiều, lấy thế làm sang làm quí, so với cái tính thích dùng của Tàu khi trước, lại có phần nồng nàn mặn mà hơn nhiều.

(Còn nữa) H. T. B.

Việc Trung-hoa

Ngày 11 Août 1928

Quan võ Đức với quân quốc-dân Bắc kinh. — Sáu viên quan võ Đức của Laudendo.ff ở sang theo việc quân trong binh gia quốt-dân đi đường Tây-bá lợi-á đã tới nơi. Ba người đã em đi Nam-kinh, để theo việc quân trong quân đội Trung-giới-Thạch, hai người nữa là phi-tướng, đã đến với Phạng ngeo-lợi đi Bắc-ninh; người thứ sáu [illegible] về việc Phụng-thiên phái đến [illegible] của Nam-kinh về Phụng thiên, nhưng Nhật-bản nhất quyết không công nhận các giao ước của Mãn-châu với Nam kinh.

Đảng Micsillo chỉ nghị cải chánh sách của chánh-phủ không gợi sự mâu thuẫn với Nam-kinh, và làm tổn hại đến thanh-thế Nhật-bản ở Mãn châu.

Ở Phụng-thiên kẻ có quốc dân, thì các ông sẽ vẫn bình vực liên bộ Phụng thiên ngay.

Liệt quốc với việc giao ước Nhật bản. — Các hộ binh sự Anh, và Hoa-kỳ sắp mở cửa ở Nam-kinh.

Bắc kinh. — Các bức tư cần Bộ đào nhu, và Nhật-bản đáp lại bức thư của Trung-hoa xin bãi các giao, nước đã đem công bố. Hai chánh phủ ấy không chịu thi hành các điều-lệ về cải quyền-lợi của kiều dân hai nước ấy tại trung-hoa.

Bắc kinh. — Chánh-phủ Nhật-bản có nói rằng chánh-phủ quốc-dân sẽ giữ cái thái độ bây giờ, và cứ cho các giao-nước thiện tại là mãn hạn, thì Nhật-bản sẽ thi hành các phương-sách để giữ gìn quyền lợi do các giao-nước ấy đảm-bảo.

A. R. I. P.

(Xem ở trang nhì)

Cuộc cổ-động cho rượu nho của nước Pháp

(Tiếp theo)

Các báo ở Lỗ-mã-ni có đăng những bài tán dương mọi cuộc cổ động của ông Gaston Gérard như sau này:

Báo « *Indépendance Roumaine* » (Courant'zi):

Ông Gaston Gérard không những là một người có danh giá ở nước Pháp mà thôi, chính lại là người có danh giá ở khắp cả Âu-châu nữa. Người đất Cresanzia thật ít khi được dịp nghe ông diễn thuyết về đề Bour o.ne là một tinh hạt giàu về các thứ rượu nho.

Ông Gaston Gérard diễn thuyết, kẻ có làm cho thính giả phải chú ý vào lời nói của mình, bởi vậy công chúng đều lắng tai nghe ông nói và lấy làm vui thích lắm, thường vỗ tay ngợi khen luôn.

Khi diễn thuyết xong, công chúng vỗ tay rầm rĩ một hồi lâu, ai nấy đều tung hô rằng: « ông Gaston Gérard trường thọ! Pháp quốc vạn tuế! Lỗ-mã-ni vạn tuế! » để tỏ tình kính mến ông ông Gérard.

***

Báo « *Miscarea* » (ở Jassy):

Mới thoạt biết ông Gaston Gérard, là một vị xã trưởng của nước Pháp thì ai cũng phải lấy làm quí mến, nhất là khi đã được nghe ông nói cho biết mọi về tốt đẹp, mọi thứ sản vật của cái linh sự tại của ông, thì cái lòng quí mến ấy lại càng như in sâu vào trong tâm trí vậy.

Đối với vị sứ giả ấy của một hữu-bang ta, ta thật không sao tả xiết mối tình ta qui mến. Vị sứ giả ấy đã đi khắp mặt địa cầu, để tỏ cho thế giới biết rằng, sau khi nước Pháp đã điều trị được khỏi mọi thương tích về cuộc đại chiến rồi, thì nước Pháp lại nâng cao ngay nền văn minh về đường kinh tế ngang hàng với nền văn minh về đường tinh thần của mình.

Nước Lỗ-mã-ni hiện cũng đương lao cần để tu phục lại nước mình, mấy ngày hôm nay, được đem phơi bày nhà trưng ra trước mắt một bậc vĩ nhân là người dìu dắt cho cuộc lao-động quốc tế, ấy nhờ có bậc vĩ nhân ấy mà sự giàu thịnh của nước Pháp lại là pháp được như xưa.

Tin Singapore

Một chiếc tàu Nhật với được hai người đánh cá ở Phú-yên

Vừa rồi, chiếc tàu *Kamo Maru* của Nhật-bản ở Hongkong sang, có vớt được hai người đánh cá, quán ở tỉnh Phú-yên (Trung-kỳ) đưa sang Singapore, giao cho quan lãnh sự Pháp ở đấy để đưa về nguyên quán.

Khi quan Thống-đốc Nam-kỳ được tin ấy, liền ký một đạo thưởng-lục gấp cho M. Enya là chủ tàu ấy để tỏ lòng ngợi khen về việc đã cứu vớt hai người đánh cá ở Phú-yên bị nạn nói trên kia.

Không-tử tập ngữ

XX

— Ở về phương nào có con trai gọi là con khuyết, chân trước như chân chuột mà chân sau như chân gà. Con thú ấy rất yêu con sự-hu, ăn được cái cỏ nào ngọt thì tiết tha đưa cho con sự-hu. Con Cự-hư thấy người đi săn sắp đến thì tiết lòng con khuyết chạy. Không phải tiết con khuyết vốn yêu con sự-hư đâu, chỉ vì nó phải nhờ chân con sự-hư lòng mình vậy. Con sự-hư cũng vốn tính không phải yêu con khuyết đâu, chỉ vì khi có tổ ngọt thì con khuyết nó biết nhường cho mình vậy. Ôi, giống cầm thú còn trọng còn biết nhờ lẫn nhau và báo ơn cho nhau như thế, huống-chi ai quân-tử muốn cầu danh-lợi ở trong thiên-hạ ra!

Đức Khổng-tử, chiều giải không ngay thì ngài không ngủ, miếng thịt cắt không đều thì ngài không xơi. Chiếu giải không ngay còn không ngồi, thì tất không khi nào chịu nằm cái nước ở suối Bạo-toàn (nghĩa là cái suối cần dữa kẻ trộm), vì cái chữa ở trong mình đã ngay-thẳng lắm vậy.

Sĩ-doãn-trí vì nước Kinh sang sứ nước Tống, quan Tư-thành nước Tống là ông Tử-hân mời ở uống rượu. Có bức tường của nhà phú nam đâm vào trước nhà Tử-hân, mà Tử-hân không bắt xéo cho thẳng đi; lại có cái ngõi nước của nhà ở phía tây, cũng qua nhà Tử-hân, mà Tử-hân không cấm. Sĩ-doãn-trí hỏi có làm sao?

Ông Tử-hân đáp rằng:

— Nhà phía nam đây là nhà người thợ làm giấy. Tôi định bắt đợi đi thỏ khác thì cha người thợ làm giấy bảo rằng: « Nhà tôi nhờ nghề làm giấy mà kiếm ăn đã ba đời nay. Nay bắt đợi đi chỗ khác thì trong nước những người cần đến, còn biết nhà tôi ở đâu, thành ra tôi không lấy gì mà ăn. Xin quan tường-quốc lo cho » Vì thế tôi không bắt đợi đi chỗ khác. Còn nhà phía tây kia cao, nhà tôi đây thấp, cái ngõi nước chảy qua nhà tôi mới lợi, vì thế tôi cũng không cấm.

Khi Sĩ-doãn-trí về, gặp bấy giờ nước Kinh định cất quân sang đánh nước Tống, Sĩ-doãn-trí can vua nước Kinh rằng:

— Nước Tống không nên đánh: Vua nước Tống là người hiền, quan tướng nước Tống là người nhân. Người hiền thì được lòng dân, người nhân thì biết dùng người, vậy ta đánh không thể được, mà chẳng bõ lợi để sẻo thiên-hạ chê cười.

Vua nước Kinh nghe lời Tử-hân, bỏ mưu Tống mà đánh nước Trịnh. Đức Khổng-tử nghe câu chuyện ấy, ngài nói:

— Ôi! sửa mình ở trên miếu-đường mà triết-sung được ở ngoài nghìn dặm, tức là quan Tư-thành Tử-hân vậy.

Vua Cang-vương nước Sở đi săn mà đã [illegible]

— Thôi! Người nước Sở đánh mất sung thì lại người nước Sở bắt được sung, còn tìm làm gì!

Đức Khổng-tử nghe câu chuyện ấy, ngài nói:

— Tiếc rằng ngài chưa nói cho lớn hơn một chút. Cũng nói rằng: một người mất cung thì một người được sung mà thôi, hà tất phải nói nước Sở.

Người nước Ngu và người nước Nhu có sự bất-bình, định đến nhờ vua Văn-vương chất-chính cho. Khi mới bước chân vào cõi vua Văn-vương, thấy dân ở đấy nhường nhau làm sĩ-đại-phu; khi vào đến nước thì thấy sĩ-đại-phu nhường nhau làm nông-khanh. Bấy giờ vua nước Ngu và vua nước Nhu mới bảo nhau rằng:

— Dân ở đây nhường nhau làm sĩ-đại-phu, mà sĩ-đại-phu lại nhường nhau làm nông-khanh, ta đến đây vua cũng nhường thôi, ta đi mà không chịu nhận vậy.

Hai vua Ngu Nhu chưa vội yết-kiến vua Văn-vương, lần về mà nhường cái ruộng tranh nhau khi trước, bỏ làm ruộng hoang không ai nhận. Đức Khổng-tử nói:

— Lớn thay cái đạo vua Văn-vương khó lòng có ai hơn được nữa! Không động mà biến, không làm mà nên, chỉ sửa-sẻn sửa mình mà hai nước Ngu, Nhu tự nhiên cảm phục.

Ông Tăng-tử đi nhờ cỏ ở ruộng dưa, nhỡ làm phải rễ cây dưa. Ông Tăng-tích (cha ông Tăng-tử) nổi giận cầm cái gậy lớn đánh ông Tăng-tử mà đầu xuống đất. Được một lát, ông Tăng-tử hồi tỉnh, vội vàng đứng dậy mà thưa rằng:

— Cha hồi lòng dạy bảo Sâm này, có lẽ cũng khó nhọc lắm ru!

Đức Khổng-tử nghe câu chuyện ấy, bảo học-trò rằng:

— Hễ Sâm ra đến thì cho vào.

Cách ba hôm sau, ông khổng-tử nhân có khách mà vào yết-kiến đức Khổng-tử. Đức Khổng-tử bảo rằng:

— Sâm kia! mày có được nghe ông Cổ-Tẩu có con là ông Thuấn hay không? Ông Thuấn thờ cha, hễ khi cha tìm mà sai-khiến việc gì thì liền nào tổng ở bên cạnh; khi cha muốn tìm mà giết đi thì không tìm được bao giờ. Đánh hăng roi nhỏ thì đứng đấy, đánh bằng roi dài thì chạy đi để tránh trong khi gậy gộc đổ vậy. Nếu mình không tránh đi thì nước thì mình tự giết mình đi hầm cha vào tội bất nghĩa, thế thì cái tội bất hiếu, còn gì lớn hơn điều ấy nữa!

Đức Khổng-tử đã không được ở nước Vệ, định quay về phương tây để yết-kiến Triện-giản-tử. Khi đi đến sông Hà thì nghe tin Bão-minh-độc và Thuần-hoa bị hại. Đức Khổng-tử nói:

— Bão-minh-độc và Tuân-hoa là hai quan đại-phu hiền ở nước Tấn vậy. Triện-giản-tử lúc chưa đắc chí, nhờ có hai người ấy mà sau được cầm quyền-chính, nay đã đắc chí mà đem giết đi, Khâu này nghe nói; mà kẻ có phải, giết kẻ còn tội thì con lý-lẽ không đến; tội còn sau mà vội

lấy số thì sơn giao long không đến : phá đồ chùm mà bắt lấy trứng thì chim phượng-hoàng không đến. Sao vậy ? Bởi người quân-tử nghĩ phải xét thương đến chúng loại vậy. Ôi giống chim muông đối với điều bất nghĩa, còn biết tránh xa, huống-chi là Khâu này ru !

Đức Không-tử nói vậy, rồi ngài quay trở về,

(Còn nữa) Nguyễn-đỗ-Mục

Việc Trung-hoa

(Tiếp theo)

Ngày 11 Août 1928

Nam-kinh với Phụng-thiên

Đông kinh. — Nam-kinh và Phụng-thiên đã điều đình xong. Hiện nay Nhật-bản tìm cách công nhận bản giao ước ấy, mến là quyền lợi ở Mãn-châu không bị xâm phạm đến.

Quan đồng-lý tòa sứ Anh ở Thượng-hải đã ký với Nam-kinh một bản giao ước về việc sửa đổi thuế-quan, và bãi bỏ quyền lĩnh-sự tài-phán, bản giao ước ấy sẽ đệ đem bàn với các cường-quốc mình.

Số tơ xuất cảng ở Thượng-hải

Thượng-hải. — Số tơ xuất cảng ở thượng-hải trong tuần lễ mới rồi là 969 balles gởi đi Âu-châu, 63 balles gởi đi Á-châu và Phi-châu, 394 balles gởi đi Mỹ-châu cộng là 1 425 balles

Cuộc đại hội nghị của đảng quốc-dân

Thượng-hải, — Trong-giới-Thạch chủ tịch lễ khai mạc đại hội nghị thứ năm của đảng Quốc dân. Trong bài ủ ấn thuyết Tưởng có bày tỏ một 15 nên thi hành sáu tên - chỉ của Tôn-Văn. Lễ tăng Tôn-văn tạm định đến ngày 1er janvier 1929. Sẽ xây một cái mộ, và một cái đền kỷ niệm chiến sĩ trận vong trong cuộc bắc-phạt.

Tình thế ở Tứ-xuyên

Thượng-hải. — Tình hình ở Tứ-xuyên vẫn khẩn khoản khéo sẽ xảy ra conflit-sự.

Nước Anh với mọi việc sẩy ra ở Nam-kinh

Thượng-hải. — Sir Barlow, thống sứ Anh đã đi Nam-kinh ngày hôm qua, và đã ký một bản giao ước về mọi việc sẩy ra ở Nam-kinh, ngày hôm nay sẽ trở về Thượng-hải.

A R I P.

Tin sau cùng

Nạn núi lửa ở Châ-và

Các quan ở Weltevreden tiếp được tiện tin nói rằng các trại cây ở miền duyên hải phía bắc đảo Paloewch cũng bị tổn hại về núi lửa : ba xã bị tàn phá. Có mười người chết và nhiều người bị thương, nhưng không nặng mấy, nhà cửa thuyền bơi được đến bờ, thì đã cứu được cả thuyền lẫn người trong thuyền.

Núi lửa vẫn phụt núi Rakalinda vẫn phun khói nhiều lắm.

Việc nào động chính-trị ở Guyanne

Vì việc đám tang M. Galmot có xảy ra việc xung đột nhau. Hai người chết. Chánh-phủ đã đem pháo thuyền Antares đến đóng đề chở 500 người tỉnh, và 50 người xen-đầm đến để khôi phục trật-tự.

Việc tìm các nhà bị nạn ở Na-uy

Ông giáo - sư Nga tên là Samoilov có tuyên ngôn ông chắc rằngông Amundsen và ông Guilbaud còn sống, và ông sẽ cứ đi tìm cho đến tháng Octobre.

A. R. I. P.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	29 độ
15 giờ	30 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	9$ 20
— nhì, —	8 20
ba, —	7 40
Thóc hạng nhất, —	5 50
Tấm ngô —	5 50

Giá bạc. — Kể từ ngày 13 Août 1928, giá bạc ở kho Nhà nước định là 117. 70.

Thời giá quốc trái :

Ngày 7 Août 1928

3 %	hoàn dần	78 l. 05
3 %	hoàn dần	97 l. 75
4 %	vĩnh viễn 1917	79 l. 85
4 %	» 1918	80 l. 50
5 %	» 1920	103 $ 00
5 %	hoàn dần 1920	111 l. 25
	1925	117 l. 35

Ngày 10 Août 1928

3 %	vĩnh-viễn	68 l. 05
5 %	1915-1916	92 l. 20

Tin tàu. — Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày thứ năm 16 Août hồi 6 giờ sáng ở Hải-phòng sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon. Đến Saigon thư tư sẽ chuyển sang tàu *André Lebon* chạng 20 Août thì chạy.

Tàu *Tonkin* sang Pháp, ở Hanoi sẽ mang 4 phái, đến thứ tư 15 Août.

Tàu *Tonkin* đến ngày thứ ba 14 août hồi 10 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ hai 13 août.

Lễ Assomption — Nhân dịp lễ *Assomption* tức công sở sẽ đóng cửa nghỉ số ngày thứ tư 15 août.

Tin nước, tin đi và tin đường bộ. — *Hòa-bình ngày 11 août 1928 :* Mực nước sông Đà tối 7m,77. Giới nắng ấm, ráo mưa.

Hồi 7 giờ 30, mực nước sông Đà tối 7m 80. Mưa đã tạnh. Nước muốn xuống.

Hòa bình, ngày 12 août 1928 : Hồi 6 giờ chiều, mực nước sông Đà tối 7m 55. Trong 12 giờ, nước xuống được 22 phân.

Đường Hanoi, Hòa-bình vẫn ngập 6 km 54 và 62.

Thái-nguyên ngày 12 août 1928 : Mực nước sông Cầu tối 6 giờ sáng còn 22m 31. Nước lên.

Yên bay ngày 11 août 1928 : Mực nước sông tiếng-hà hồi 3 giờ chiều tối 6 m,50.

Người có đỗ. — Mme Phan-thị-Hàng, khán hộ có đỗ ở Hải-dương được nghỉ hộ-sản một tháng.

Mực nước ở Hanoi. — Mực nước ở Hanoi sáng hôm nay là 10 m 43. Nước vẫn lớn. Ngày mai xem chừng lên tới 10 m 60.

Ngày tiếp khách của quan quyền Toàn-quyền. — Để có dịp xin yết-kiến quan quyền Toàn-quyền sẽ tiếp khách vào ngày thứ ba, và thứ sáu, từ 15 giờ trở đi.

Tại phủ Thống-sứ. — Để có chỉ-dụ ngày 7 août cử quan cai-trị Dương-quí lên quyền Thống-sứ Bắc-kỳ.

Quan cai-trị Le Gutzeduel nay lĩnh chức Đông-lý phủ Thống-sứ,

HỘI

Indochine films et cinémas

33, *Bd Henri-Rivière*, *Hanoi*

Bán đủ : Các thứ máy chiếu ảnh (Cinéma).

Các thứ máy chụp ảnh (Photo).

Các đồ dùng về Ciné-ma và ảnh.

Cho thuê : Các thứ films ảnh (Tây, Tàu, Ta).

Chụp films — làm films ảnh có xiêng riêng.

Giúp vốn cho các nhà nhiếp ảnh muốn lập rạp Cinéma cũng tính nhẹ.

- Có máy điện, máy chiếu ảnh cho đi chiếu thuế các làng có hội.

Ai muốn đứng số tính giá ka-

Quan quyền Toàn quyền Robin vào Nam-kỳ. Quan quyền Toàn quyền Robin định hai tuần lễ nữa sẽ vô Dalat và Nam-kỳ.

Quan Thống-sứ vào Nam kỳ. — Quan Thống-sứ Aubert chừng vài hôm nữa thì vô Nam-kỳ để thanh tra các đồn binh.

Tại trường máy bay Bạch-mai — Hồi hôm giờ chiếm thứ năm mới rồi, nguyên-soái tân tá Low-ngai-Foo có xuống thăm trường máy bay Bạch-mai, và có coi chiếc máy bay lượn quanh thành phố Hanoi.

Chiều thứ bảy nguyên-soái Low có đặt tiệc tại khách sạn Métropole khoản đãi các viên chức trong trường máy bay Bạch-mai.

Trường học của con binh tập. — Điều thứ 2 nghị-định ngày 17 juin 1909 về việc tuyển học trò vào các trường con binh tập (Ecole de troupes) nay bổ khuyết như sau này :

Các trẻ con nên sửa binh sĩ bản xứ có Bắc-kỳ-bộ-binh, (Légion d'annam), Cam-bông bộ-binh (Médaille militaire) nhiều thứ bội-binh (Croix de guerre ou croix de guerre des T. O. E)

Nguyên theo như nghị-định số thì chỉ con những binh lính thuộc về ngũ, những binh lính tập trận, những binh lính có hàm bằng vị lên năm hay bị thương tích vì đánh trận thì mới được vào các trường ấy mà thôi.

Nguyên ý sĩ Đông-dương. — Sau kỳ tái y-sĩ Đông-dương (médecin indochinois) mới rồi quan Học-chính thống trưởng sùng với quan Y-chính giám-đốc sở tư vấn cho mười hai viên y-sĩ thì sai được qua mười điểm đầu tháng y-sĩ Đông-dương có Nguyễn trong nghị định thì tiếp ra kỳ thi ấy chỉ lấy có 10 chỗ thôi. Nếu các ông phó Toàn-quyền xét kỹ-sư việc thi, chỉ lấy có năm người trên được qua 12 điểm mà thôi, còn sáu người dưới thì không chuẩn y. Bộ còn là tin đâu, đợi khi nào có nghị-định ra bàn quản sẽ đăng lại.

Hạch lần bực y-sĩ thi-sai hạng nhì. — Kỳ hạch hàng năm lên bực y-sĩ thi sai hạng năm (médecin auxiliaire de 2e classe) theo như nghị-định ngày 29 septembre 1913 sẽ mở tại Hué và Phnom Penh vào những ngày giờ sau này :

Bắt thứ nhất. — Ngày thứ hai 3 novembre từ 8 đến 11 giờ.

Bắt thứ hai. — Ngày thứ ba 4 septembre từ 8 đến 11 giờ.

Bắt thứ ba. — Ngày thứ tư 5 sep embre từ 8 đến 11 giờ.

Cứ như nghị-định trên kỳ thi có lẽ năm nay ở Bắc-kỳ với Nam-kỳ không có thi sinh.

Tòa án Trường-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trường-trị xử những việc sau này :

Giấu tiền. — Phạm-văn-Thiện là người coi *mandat* đi lấy tiền của số Bưu-điện là việc đi đăng ở một kỳ báo trước thì nay lên nói người bị cáo bắt tiền thế người nọ đi, nên lương thu cho.

Nhật và chứa của bất được. — Nguyễn-văn-Bửu, là học trò 11 tuổi, ở Đập-lăn nhặt được một cái quần bắt mày của M. Dirzarl là đội Tây đánh rơi, rồi đưa cho anh rể là Đinh-văn-Gật là coi sa ty đồng, không đem nộp sở thám. Tòa thu cho Nguyễn-văn-Bửu về bộ đội không biết gì và phạt Đinh-văn-Gật 6 ngày tù án treo.

Hành hung. — Một người tên là Nguyễn-văn-Khiêm làm bồi, lấy chiếu tối khi ở nhà chủ về đến con đường Belanch không biếu vì lẽ gì bị Nguyễn-văn-Tinh và Nguyễn-văn-Tỉ đánh bị thương. Cả trật đều nhưng hai tên bên nguyên và những người chứng khuyến diện phạt Nguyễn-văn-Tinh và Nguyễn-văn-Tỉ mỗi tên 1 tháng tù.

An cắp và đồng đảng ăn cắp. — Hà-thị Ve 16 tuổi làm ở nhà Hommel, ăn cắp chai không, đồ qua cổng để cho Hà-văn-Tí là em rượ đứng ngoài nhặt lấy, đi bán tẩy tiêu. Việc mất cắp cứ cứ không, ngày nào cũng xảy ra, sau người coi đinh mới bắt được quả tang. Tòa phạt Hà-thị-Ve 3 tháng tù và tha cho Hà-văn-Tỷ vì hãy còn bé dại, mà tiền lộ phí thì bắt bố để là Hà-v Gai tức Khan phải chịu trách nhiệm.

Đầy tớ bất lương. — Bà-v Kiều làm hiệu sang cho một người Khách tên Ân-dus-Hâu bán hàng bị tiền, nhân khi chủ vô người nhà đương ăn cơm, thì ở không ăn cắp 5 đồng bạc giấu. Tòa phạt Ng-văn-Kiên 3 tháng tù.

Mẹ mìn. — Một người tên là Thị-Ba có nuôi một đứa bé lên 9 tuổi tên là Tiết-Thiết, một hôm cai đi sang nhà lạo. Người ấy có nhờ Ng-thị-Ngọc là người đi gánh nước thuê làm hộ. Ng-thị-Ngọc làm được đứa bé ấy đem đọa lên ở nhà rồi sang đổ đánh đem đi mất khán để bán đứa bé ấy. Tòa hỏi bị can và chứng là rõ hoàn 15 hôm nữa sẽ kết án.

Được tạm tha. — Đỗ-hữu-Đề làm thợ máy ở nhà máy điện bị kiện về ý làm cho người thợ khác bị nạn nặng nhất khi nay được tòa tạm tha. Việc này hoãn 15 hôm nữa mới xét đến.

Người lịch sự dùng Sâm-banh chỉ dùng thứ POMMERY ET GRENO là tốt hảng rượu nàygiá trọng.

L'U. C. I. A. đại-lý độc quyền

Không nữ học chán lại

Dù người nhiều-nhiện kia đào đến đâu, nếu đi dùng đến những kiểu bột tắt của bầu-kiện. Thực không còn nhầy nữ là đang tâm dùng mãng da hay mãng-độ (!) cho chân lại nữa. Mà thật thế, nếu quí khách không tin cứ mời quí bộ lại bầu hiệu, xem nhời nói trên kia có đúng không.

V. DEMANGE, Hanoi

(3) Centre de ville

Việc A'exis phải xử lại. — A'exis Maurice tức sát H. Nội là tham-biện thương-chính đe Tòa án đại hình kết nghị khi qui sử ông thêm có chứng án lên Sp-thẩm viện Paris, thì nay được gi thẩm viện báo đi. Vậy nay mai việc lại phải xử lại lần nữa.

Thi chef de chantier ngạch công chính. — Đến ngày 5 novembre 1928 tại Hanoi, Huế, Saigon và Pnom-penh sẽ mở kỳ thi lấy chức chef de chantier principal indigène trong ngạch công chính. Đơn xin ứng thi sẽ do các quan công chính đến hạn tại Hanoi, Vinh, Huế, Nha-trang, Saigon, Pnom-penh và Vientiane nhận cho đến ngày 20 septembre 1928 là cùng, để đệ lên quan công-chính giám đốc làm sổ cho phép những ai được ứng thi.

Thi sinh để đơn tại một nơi thì thi tại đấy. Thi xong các bài vở về các điểm-sổ của mỗi người sẽ do các hội-đồng công chính giao cho một hội-đồng riêng xét lại, và làm sổ những người thi đỗ trên dưới.

Mọi mẫu ở trên xe. — Bản báo tiếp được bài sau này :

Hôm 11 août 1928, hồi 9 giờ sáng tôi ngồi Sen-tây, đi ô-tô hãng tới Hanoi lên. Khi lên xe, thì bên tay trái có người dân-bà trạc độ 25 tuổi, người ăng ẳng, ăn mặc lịch sự, bên hông, vòng xuyến đồ cả, ăn nói (ở nhà dịu dàng khoan thai) Người này có cho độ-gián ai cũng không thực là quân đi lấm có bản mẹ. Khi lượn sắn chuyện như sau này :

Khi xe chạy thì bên tay phải có người dân-bà kể trên này ngồi quanh, bên tay trái thì có con gái bà chủ xe, tôi ngồi đầu. Trong khi xe đi đường, thì người dân-bà kể trên này sắp tìm cách nói chuyện với tôi, tôi vờ thành cũng tưởng thong bụn hình-khách đi đường, mua vui câu chuyện cho chóng tới Sen. Sau sai vì có miếng đầu người vợ, tôi xin người dân-bà ấy một tí ăn cho vừa, tự khi ăn tí vô ấy vào miệng, thì người đâu mà mau, chân tay đờ dạo, người tôi lảo hẳn đi, không nhìn ai nhìn nữa. Xe đi quá bến Phùng thì người dân-bà ấy xuống. Được một tiếc tôi hơi tỉnh, vì đến chuẩn bạt vừng đơ ở đó thì thấy mất. Tôi cứ vừng sơ, sin khám hết cả hành-khách, mà không thấy. Mới người dân-bà ấy đến xin chạy rao bảy !!! Lạ chưa ! tôi còn nhớ, chỉ xin có một tí vải vì khi đi đường người ấy có nói nhẩm vào tai tôi một câu nhuyễn, không biết vì lẽ gì mà tôi bị mê như thế ? Thiệt tử khi về, tôi có nói lo vấn lên vấn còn hơi mê man, chưa tỉnh, dương phải phục thuốc. Giờ thay người có về lịch-sự như thế mà đi làm!!! Vậy từ rầy có gặp những quân đi tên như thế, thì tránh cho xa, đã khỏi có mối ăn đầu sau hoặc chuyện linh gì, khi nằm đi phòng tiện thận.

Thời buổi tân tiến, tử nghĩ đi lên cũng tiến-bộ, hoạt-động chiều cách đi-thường. Ta cũng nên nhớ câu cách-ngôn tây : « chớ nên xét người hễ ngoài » để phòng khi gặp những cảnh việc tên khỏi mai làm bị tiền.

Mme Ng-trọng-Bảo lại cảo

Thiết tưởng người bị mất cắp đó nên đi thưa ngay thì có lẽ tìm không mất, là đi no hiện nào thì có việc cả chả hiện ấy phải làm chứng.

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH

ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ

Phòng khám bệnh

QUAN ĐỐC-TỜ BLOT

65, phố Trèng-thi số 78, phố Thợ nhuộm

Giấy nói số 440, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà nấy là một. Bệnh nhân, muốn ai tìa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-sẻ cũng được chẩn chắn, muốn đỡ đẻ được cần thận tử tế hoặc là khâu các bệnh ở phụ-nhân như hiếm đẻ) hai-nhí cũng được.

Thì nên ốm đau Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khéo-cẩn.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy điện, máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã tính cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Cả 3 tháng Tết tiền tăng ngày, tăng là tính tiền chữa bệnh cũng được.

Người nhà đến thăm tác nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh-nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp có mặt ở đấy luôn.

Khám bệnh từng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà khám bệnh cũng được cam xét cho tiện.

Muốn hỏi han điều gì, viết thư mời đến tận nơi, hỏi sẽ giả lời.

Hội N. C. T. N. C. với kỳ hội chợ Hanoi năm nay. — Bản quán nhận được tờ giấy như sau này :

Thưa ông, Theo như lời bàn ở kỳ hội-đồng tối hôm 23 Juillet vừa rồi, hội định nhận kỳ hội-chợ Hanoi này, tổ chức một cách quảng-cáo có lịch-lợi chung cho các hội-viên và chính có ích cho hội N. C. T. N. C. lắm.

Cách quảng cáo hội ấn định như sau này :

1.) Hội thuê một gian hàng tại Palais B N. 84 trong hội-chợ, ở ngay cổng đi vào bên tay trái.

2.) Hội làm một cái khung kính có kết thủ, để giữ lấy gian hàng, trong khung ấy có lập kỷ danh sách, nghề nghiệp, và chỉ ở nơi có hội viên N. C. T. N. C. hội.

3.) Ông nào muốn quảng cáo riêng thì (tối lại cho hội một bay nhiều bức ảnh, vẽ kỳ-nghệ, thương-mại, hoặc cảnh-nông và các chữ thuốc về các tỉnh ấy. Nếu không muốn ghi ảnh có thể (tức những lời quảng-cáo lại hội. Các ảnh ấy để nhiều cũng chỉ để trong một cái khung thôi. Ảnh và lời quảng-cáo chỉ có thể ghi ảnh bay lời quảng cáo hội muốn cho ông hội viên gửi lại hàng mới, để lựa chọn lại hội quán một bức.

4.) Về những khung ảnh, khung cảo lời quảng cáo, kính để lắp vào 1 m 20, sẽ ông nào bận vẫn việc không tiện thì ông ấy phải gửi đến hội quán trong năm phân đặp xin nói rõ ý muốn những cách nào.

Mong rằng các ngài để là hội viên có bổ hội nhân dịp này nên kết thành một đoàn-thể cho thể-lực hội được thêm bành-trướng.

Nông-Công-Thương-Nghiệp - Chế - hội

Kính ấy!

BẢN RẺ :

Một cái quạt điện ;

Một cái máy điện dynamo 12 volts 10 ampères ;

Một cái máy đện cho xe hơi chạy (démarreur) 6 volts.

Hỏi lợi nhé in Trang-Bắc

7.459 63, phố hàng Bông

Về mùa bức, không gì bằng uống rượu PERNOD mát và giải khát, nhưng phải nhận kỹ là PERNOD của hiệu PERNOD PERE & FILS mấy là chính hiệu kẻ thiếu chữ nào là giả.

L'U. C. I. A. Đại-lý độc-quyền.

Ngại ho dư ?

Vậy nên lấp-tức đến hiệu **Bảo-chế CHASSAGNE,**

Số 59, phố Paul Bert, Hanoi

sẽ có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, ván ván, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc **SIROP NOFAL.**

ĐI NGHỈ MÁT ĐÃ VỀ

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

95 nhà 5, phố Thợ nhuộm, Giây nói 395

Xét-nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bệnh lình-kiên-sí.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và bệnh-tình, sản-sản.

Nhỏ được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 6 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có bận ngày mà giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

III

Une plume pèse à qui soulevait la charrette Fauchelevent

Un soir Jean Valjean eut de la peine à se soulever sur le coude : il se prit la main et ne trouva pas son pouls ; sa respiration était courte et s'arrêtait par instants ; il reconnut qu'il était plus faible qu'il ne l'avait encore été. Alors, sans doute sous la pression de quelque préoccupation suprême, il fit un effort, se dressa sur son séant, et s'habilla. Il mit son vieux vêtement d'ouvrier. Ne sortant plus, il y était revenu, et il le préférait. Il dut s'interrompre plusieurs fois en s'habillant ; rien que pour passer les manches de la veste, la sueur lui coulait du front.

Depuis qu'il était seul, il avait mis son lit dans l'antichambre, afin d'habiter le moins possible cet appartement désert.

Il ouvrit la valise et en tira le trousseau de Cosette.

Il l'étala sur son lit.

Les chandeliers de l'évêque étaient à leur place sur la cheminée. Il prit dans un tiroir deux bougies de cire et les mit dans les chandeliers. Puis quoiqu'il fît encore grand jour, c'était en été, il les alluma. On voit ainsi quelquefois des flambeaux allumés en plein jour dans les chambres où il y a des morts.

Chaque pas qu'il faisait en allant d'un meuble à l'autre l'extenuait, et il était obligé de s'asseoir. Ce n'était point de la fatigue ordinaire qui dépense la force pour renouveler ; c'était le reste des mouvements possibles ; c'était la vie épuisée qui s'égoutte dans des choses accidentelles avant de recommencer pas.

Une des chaises où il se laissa tomber était placée devant le miroir, si fatal pour lui, si providentiel pour Marius, où il avait lu sur le buvard l'écriture renversée de Cosette. Il se vit dans ce miroir, et ne se reconnut pas. Il avait quatre-vingts ans ; avant le mariage de Marius, on lui eût à peine donné cinquante ans ; cette année avait compté trente. Ce qu'il avait sur le front, ce n'était plus la ride de l'âge, c'était la marque mystérieuse de la mort. On sentait là le creusement de l'ongle impitoyable. Ses joues pendaient ; la peau de son visage avait cette couleur qui ferait croire qu'il y a déjà de la terre dessus ; les deux coins de sa bouche s'abaissaient comme dans ce masque que les anciens sculptaient sur les tombeaux ; il regardait le vide avec un air de reproche ; on eût dit un de ces grands êtres tragiques qui ont à se plaindre de quelqu'un.

Il était dans cette situation, la dernière phase de l'accablement, où la douleur ne coule plus ; elle est, pour ainsi dire, coagulée ; il y a sur l'âme comme un caillot de désespoir.

La nuit était venue. Il traîna laborieusement une table et le vieux fauteuil près de la cheminée, et posa sur la table une plume, de l'encre et du papier.

Cela fait, il eut un évanouissement. Quand il reprit connaissance, il avait soif. Ne pouvant soulever le pot à feau, il le pencha péniblement vers sa bouche, et but une gorgée.

Puis il se tourna vers le lit, et, toujours assis, car il ne pouvait rester debout, il regarda la petite robe noire et tous ces chers objets.

Ces contemplations-là durent des heures qui semblent des minutes. Tout à coup il eut un frisson, il sentit que le froid lui venait ; il s'accouda à la table que les flambeaux de l'évêque éclairaient, et prit la plume.

Comme la plume ni l'encre n'avaient servi depuis longtemps, le bec de la plume était recourbé, l'encre était desséchée, il fallut qu'il se levât et qu'il mît quelques gouttes d'eau dans l'encre, ce qu'il ne put faire sans s'arracher et s'asseoir deux ou trois fois, et il fut forcé d'écrire avec le dos de la plume. Il y essuyait le front de temps en temps.

Sa main tremblait. Il écrivit lentement quelques lignes que voici :

« Cosette, je te bénis. Je vais t'expliquer. Ton mari « a eu raison de me faire comprendre que je devais « m'en aller ; cependant il y a un peu d'erreur dans « ce qu'il a cru, mais il a eu raison. Il est excellent « Aime-le toujours bien quand je serai mort. Monsieur « Pontmercy, aimez toujours mon enfant bien-aimé. « Cosette, on trouvera ce papier ci, voici ce que je « veux te dire, tu vas voir les chiffres, si j'ai la force « de me les rappeler, écoute bien, cet argent est bien « à toi. Voici toute la chose : Le jais blanc vient de « Norvège, le jais noir vient d'Angleterre, la verroterie noire vient d'Allemagne. Le jais est plus léger, « plus précieux, plus cher...

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

TIỂU-THUYẾT, của ông Victor Hugo

NGUYỄN VĂN VĨNH dịch

(Tiếp theo)

III

Cái xe chở đồ của lão Fauchelevent khi xưa nhấc nổi, bây giờ một quản bút thì thấy nặng tay.

Một tối kia *Jean Valjean* chống khỉu tay nhổm dậy mà thấy khó. Ông rờ cổ tay thì không thấy mạch đâu cả, hơi thở thì ngắn, có lúc lại như thở không thở nữa; ông nhận ra rằng xưa nay chưa bao giờ ông yếu như hôm ấy. Ý hẳn lúc ấy ông ngồi dậy một mình mặc sau cùng nào, cho nên ông gắng sức, đứng dậy mà mặc quần áo vào. Hôm ấy ông bận bộ quần áo làm thợ. Ông không phải ra ngoài nữa, cho nên ông lại dùng đến bộ quần áo ấy là đồ ông ưa dùng. Ông phải nghỉ lại lấy hơi mấy lần mới mặc xong được bộ quần áo; những xấu được hai cái tay áo, ông đã mười mỏ-hôi trán.

Từ khi ông còn có một thân ở nhà, thì ông đã bảo kiêng giường ông ra kẻ ngoài phòng khách đợi, là có ý để lỉ phải ra vào cái phòng rộng bây giờ chồng-chất. Ông lại mở cái va-li ra mà lấy bộ xống-áo của *Cosette* ngày xưa.

Ông đem trải ra liệt trên giường.

Đôi nến bạc của ông giám-mục thì vẫn bầy nguyên trên mặt lò. Ông rút ô-kéo ra lấy hai cây bạch-lọp mà cắm lên trên. Rồi thì tuy ngày mùa hạ dương nắng chang-chang mà ông cũng thắp. Sắp thắp ban ngày, là cái cảnh thường non thấy ở trong những nhà có người chết.

Mỗi bước chân ông đi từ chỗ kia ra chỗ nọ lâm cho ông kiệt sức, phải ngồi xuống nghỉ. Cái nhọc của ông không phải là cái nhọc mệt thường. Tồn sức đi rồi lại thêm ra sức mới. Đây là mấy cách cử-động sau cùng. là chất sức mạnh còn sót lại, là chút sinh-khí đi kiếm không có đâu nữa.

Ông ngồi phịch xuống một cái ghế, ở ngay cái gương soi, chính là cái gương soi đã bại cho ông và đã may cho *Marius*, cái gương đã làm cho ông đọc thấy mấy dòng chữ lộn ngược ở cái bàn thấm, là chữ của *Cosette* gửi thư cho tình-lang. Ông nom gương thì thấy bóng mà không nhận được ra là bóng mình. Bóng ông bấy giờ là bóng ông già tám-mươi tuổi. Trước kia *Cosette* lấy chồng, ai nom ông cũng chỉ bảo người năm-mươi tuổi là cùng. Thì ra một năm ấy tính bằng ba-mươi năm. Cái nhăn ở trán ông không phải là cái nhăn cao-thọ nữa, mà là cái ngấn huyền-diệu của sự chết tới nơi. Nhắc nom biết đó là cái bàn bấm của mộng tay bất-cận-nhân-tình vậy (như ta nói coi một đã thất sắc rồi). Hai bên mà ông chầy xuống; cái nước da mặt ông thì tưởng chừng như đã có cắt nếm lên rồi. Hai bọ thường khắc trên các mộ-chí; mắt ông lờ-đờ mà nhìn vào khoảng-không như muốn oán-trách ai, thật là một vẻ hơn-giận thê-thảm vậy.

Ông khi ấy dương ở một cảnh-ngộ, như cái hồi sau cùng một con sâu-khổ vô-hạn, sự tàn-đọa bấy giờ như không lại-láng ra được nữa; đã bón đúc lại rồi, ở trên linh-hồn như là đã kết nên một cục máu thất vọng vậy.

Trời đã tối mịt. Ông bèn ý-sạch lôi một cái bàn với một cái ghế bành cũ lại gần lò sưởi, rồi ông đặt lên bàn một cái quản bút, bình mực với tờ giấy.

Ông làm xong bấy nhiêu việc thì ông thấy choáng-váng người. Tỉnh lại thì khát nước. Ông không bưng nổi bình nước, phải khó-nhọc mới ngã được bình xuống đến miệng mà uống một ngụm.

Rồi thì ông quay mặt lại phía giường, ông vẫn ngồi vì không đủ sức đứng được dậy, ông ngồi mà nhìn cái áo thâm và những đồ kỉ-niệm qui-báu của *Cosette* ngày thuở nhỏ.

Ngồi mà ngắm như thế trong hàng giờ mà thấm-thoắt mau qua như là mấy phút vậy. Bỗng ông giang mình thấy lạnh. Ông bèn tựa khỉu vào cái bàn, trên bàn nhờ có hai cây nến chiếu vào sáng rỡ, ông cầm lấy bút.

Bút ấy, mực ấy đã lâu không sử dụng đến, ngòn bút đã cong mà bình mực thì khô, ông lại phải cố đứng dậy mà đổ vài giọt nước vào bình mực, ông phải đứng lên ngồi xuống toi hai ba lần mới xong được việc ấy, bút cong thì ông phải cầm ngửa bút mà viết bằng đằng lưng. Thành-thoáng ông lại lau trán.

Tay ông run. Mấy hồi lâu ông mới vạch ra mấy dòng chữ sau này :

« *Cosette* hỡi, ta cầu Chúa phù-hộ cho *Cosette*. Để ta « phân-giải cho *Cosette* nghe. Chồng *Cosette* làm cho ta « hiểu ý rằng nên đi đi là phải lắm. Tuy vậy trong « những điều chồng *Cosette* tin, cũng có ít điều sai, dẫu « sai nhưng mà nghĩ như vậy cũng là phải. Chồng « *Cosette* là người tốt lắm. *Cosette* khá thương-yêu « chồng sau khi ta chết. *Pontmercy* ông hỡi, ông khá « thương-yêu mãi-mãi con bé rất qui báu của tôi. *Cosette* « ơi, giấy này tất rồi có người nom thấy. Ta viết ra là « chỉ-tâm nói cho *Cosette* biết những điều này, sau này « *Cosette* đành phải đọc đến những chữ số, nhưng nào « biết ta có đủ sức mà nhớ ra cho được, âu là con khá « nghe cho rõ. Tiền đó là chính của con. Việc ấy tóm « lại như sau này : Hạt cườm trắng thì do ở bên Na-uy « đem lại, hạt cườm đen thì do từ bên nước Anh đem « sang, những hạt thủy-tinh sắc huyền thì do từ nước « Đức đem sang. Hạt cườm thì nhẹ hơn, qui hơn, mà « đắt tiền hơn...

(Còn nữa)

Thú vị học cổ của ta

Dược tính

(Tiếp theo)

Lưu tàng phòng hủy hoại

Cất thuốc có cẩn thận thì mới không hề không mọt mà khỏi vị kỵ công tiết lậu.

Cách phòng thì thế nào ?

— Giới năng thì thành thoảng phải hong qua, sấy nào mau nhiều thì phải hơi than lửa mà sấy. Thuốc cất thì gác trên giá, thuốc đã bào chế thì thu trữ trong vò, nhân-sâm phải để lẫn với tế-tân, bằng phiến phải để lẫn với đăng-thảo, bằng-sa phải để lẫn với đậu-xanh, ưu-hương phải dùng xác dâu mà bọc, sinh-khương phải hoài-sơn phải vải sao, trầm-hương và đàn-hương phải bọc giấy cho kĩ, nước nơm to và nước tuyết, phải chôn xuống đất cho sâu,

Mậu dược biện trân giả

Thuốc phần nhiều man mua, phải xét cho kĩ, dạng làm thì quan gia.

Thuốc sâu làm ra tốt, tức như trung-mai hồn đảm, tế tân ngâm nước, đương-qui tẩm rượu, sê-kì đụng một, vương tỉ phiến-diệp lên bánh dầu, nhuộm quất nghệ-công cho đỏ chơi, cái đó cũng không hại lắm vì thuốc sâu tại công dụng không được hiệu nghiệm mà thôi, chớ làm giả mạo đó làm nỗi người ta, cái đó mới thật là thuốc chết, đại khái cô-ế (có ngọt) giả làm nhân sâm, một-dược giả mạo làm tân-giao, tế-tân giả mạo làm sinh-địa, tế-tân giả mạo làm mạch-môn-đông, tế-tân giả mạo làm ngũ-gia-bì sang, tế-nhân là nguyên thạch-cao giả mạo làm khiếm-thực, tân hột với giả mạo làm sa-nhân, thạch-hộc trim dưới đất làm nấm giả mạo làm linh-dương-sừng trong gà nấu ăn với xương bàng-bạch (xương ống chân ếch giả mạo làm hổ-cốt, nấu nhựa thông giả mạo làm hổ-phách), quảng-giao nấu lẫn với bột ngân làm kiên-mạch giả mạo làm sa-giao, xương ống chân ếch giả mạo làm hổ-cốt, nấu nhựa thông giả mạo làm hổ-phách, đại loại như vậy làm thầy phải xem xét cho kĩ.

Thư phiến phân căn tiêu

Người đời xưa lấy răng cầu thuốc ra từng miếng, gọi là giảo thư, người đời nay lấy giao thái thuốc ra từng nhát gọi là thư phiến,

Thư phiến cũng có phép, hoặc vậy nước cho ẩu, hoặc sơ lửa cho mềm, hoặc sê vì mật quá thì phải hong cho khô, hoặc sê vì rắn quá thì phải ẩm cho nhuận, thái ra từng miếng mỏng chớ dừng thái vụn quá, người là dùng dần dần thái dần đấy thì tốt hơn, nếu thái sẵn để lâu, thì khí vị tiết lậu, công dụng không linh nghiệm, mà thuốc phải để riêng cần ra đường cần tiêu ra đường tiểu, vì cần là phần rễ nửa trên, khí hướng thượng, thì dùng để chữa bệnh thuộc thượng tiêu, tiêu là phần rễ về nửa dưới, khí mạnh hướng ha thì dùng để chữa bệnh thuộc hạ tiêu,

Chế tạo tư thủy hóa

Phàm thuốc, chế tạo rồi thì không có công hiệu, mà chế tạo kĩ quá thì hiến hết khí vị, cho nên chế tạo phải có những mức được.

Hễ chế có bốn phép :

1 Đán 2 Bào 3 Trích 4 Sao.

Đoán là để được liệu lên trên mình ngồi mà nung cho đỏ. Bào là dùng giấy dấp nước quấn được liệu để mà nướng cho được chín ẩm, trích là được liệu để giập vào than lửa mà nướng. Sao là bỏ được liệu vào nồi dang mà dang.

Thảy chế có ba phép ;

1· Tẩm 2· Bào 3· Tẩy.

Tẩm là bỏ dược liệu vào nước hoặc sữa hay dấm chế hoặc, mà ngâm bào là để dược liệu lên trên miệng nồi nước đun sôi mà hứng lấy khói. Tẩy là bỏ dược liệu vào nước mà rửa cho sạch.

Hợp thảy hễ chế có hai phép :

1· Chưng 2· Cử.

Chưng là bỏ dược liệu vào nồi nước, trên lên chưng cất một hai dạo. Cử là bỏ dược liệu vào nồi nước trên lửa đun sôi mãi thật đi nhuyễn ra.

Phải hợp chế tạo có nhiều phép : 1. Ửa nấu,-- muốn cho được thông đi, phải chế bằng rượu. 2 Hương chế, -- muốn cho được phát tán, phải chế bằng nước gừng. 3. Dầm chế muốn cho được chạy vào thận tạng, phải chế bằng muối. 4. Thổ chế -- muốn cho được chạy vào can kinh, phải chế bằng dấm. 5. Đồng tiện chế -- Muốn cho được ba hành phải chế bằng nước thiếc. 6. Mễ chấp chế -- muốn cho được bổ trung tiêu, phải chế bằng gạo. 7. Nếp chế -- muốn cho được tả nhiệt tiết khí, trợ âm tán huyết, phải chế bằng nếp. 8. Mật chế -- muốn cho được nhuận phế nam bổ, tăng tinh nguyên dương, phải chế bằng mật. 9. Tảo chế -- muốn cho được bổ trung tiêu, phải chế bằng đất vách lò. 10. Diêm chế -- muốn cho được phù thượng tiêu, dẫn thuốc đi xuống làm tâm mi (nhưng có cám làm mi, thì chế bằng gạo) 11. Ô-tiện cam-thảo thang chế -- muốn cho được giải độc bổ trung, phải dùng nước đậu đen và nước cam thảo làm phơi. 12· Dương tô chế chỉ da chế -- Muốn cho được định trường trừ phiền, phải dùng dầu mè đề và dầu mỡ lợn làm thích.

Nói tóm lại, bệnh nhiệt thì được liệu phần nhiều dùng sống, bệnh hàn bệnh hư, thì được liệu tẩy liệu hoặc trích một hoặc sao rượu chế hạn.

(Còn nữa) Phùng-sáng-Tinh

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0, 12

Ai ở xa xin viết thư về cho
ông BÙI-XUÂN-THÀNH
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Paiements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Những hồi từ đầu đã in thành mười hai quyển, một bên chữ Pháp một bên Quốc-ngữ, bán giá như sau này :

Phần thứ nhất { Quyển 1 223 trang, bán 0$30 ; II 203 — 0 45 ; III và IV 159 — 0 35 ; V và VI 193 — 0 45 ; VII và VIII 319 — 0 60

Phần thứ nhì { Quyển I 213 trang, bán 0$45 ; II và III 237 — 0 60 ; IV, V và VI 275 — 0 60 ; VII và VIII 231 — 0 60

Phần thứ ba : Quyển I, II và III 251 trang, bán 0$30 ; Quyển IV, V, VI và VII 299 — 0 60 ; Quyển VIII 305 — 0 60

Ở xa định thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . . 0$10
Có người hai cuốn gửi làm một lần thì cước 0 20

Lược-khảo lịch-sử Trung-quốc

CLVII

Vua Thần-tôn nay ra đến Nhai anh nghe giảng sách. Đọc sử Hán đến chỗ Tào Thâm thay Tiêu-hà, vua mới : Nhà Hán cứ giữ pháp-độ của Tiêu-hà không biến đổi đi, có được không ? » Tư-mã Quang thưa : « Hồ những nhà Hán, giá sáo vị vua đời Tuyên-đế (nhà Hộ, nhà Tuyên và nhà Chu) thường giữ pháp-độ của vua Võ, vua Thang và vua Văn vua Võ, thì ý đó ai đâu nỗi rối-loạn nguy vong. Vua Võ đã nhà Hán biến đổi tiêu-tướng thì được gần đến nỗi trộm giết vua là Vương-Mãng, đến nỗi nguyên đời chính-lệnh của vua Hiếu-tuyên, cơ-nghiệp nhà Chu suýt nữa bị Lã-hậu cướp mất. Lời Quang nói không hợp với thời-thế. Lại có sai ba-mươi năm một lần thay đổi, thì như vậy thì cũng như không đổi. Lại có sai ba-mươi năm một lần thay đổi, thì như trong khoảng ba-mươi năm là đời Chu lễ nhỏ rằng bình phục đời thịnh đời trọng (ba mươi năm là một đời). Lời Quang nói không hợp với thời-thế. Vương-Quan, Quang thưa : « Quan thần-tử tuyên-bố pháp lệnh ở trước của khuyết, là tuyên-bố pháp-độ. Nước như-hầu thay đổi chế-độ, thiên-tử đi, thần-tử đi trị-lợi, chớ không phải là đi thần-tử đi biến đổi pháp-độ. Sách Can-lễ nói rằng trị nước mới thì dùng pháp mới, trị nước loạn thì dùng pháp loạn, thế là đổi thịnh đổi trọng, nhờ không phải là biến pháp độ. Vả lại, trị thiên-hạ cũng như là cánh ở nhà, hư nơi nào thì tu-bổ nơi ấy, có nát thì mới phá đi mà làm cái khác, sao quan tiên dùng dân có một cái đây, xin Bệ-hạ nói xem ». Quang lại nói cái tệ của pháp thanh-miêu : Thương dân đem tiền cất lãi, còn có thể hợp nhân ngoại ngộ, nay thân ấn, như một dịp, phương chi quan lại lại mượn ấy của nhân-dinh mà đọa-nạt nhân-hãi. Lại trong khi ấy mà quan cứ theo giá ấy mà đong, thành ra một mối hại rất to cho nhân-dân khổ-đông. Tôi sự rằng cái pháp thanh-miêu này, ngày sau làm hại dân càng nặng thế ». Lã-huệ-Khanh nói : « Nước tôi Quang nói đó, dân tại quan lại không được ngoài lết ức ở nộp làm mại dân ». Nộ Giáp nói : « Lời nói sai Tư-mã-Quang-thật là đáng lắm ». Vua tỏ ý muốn trọng dụng Quang. Vương An-Thạch nói : « Nếu Bệ-hạ trọng-dụng Quang, thì là dùng ngọn tỏ đỏ cho người xướng ra lời nan ngang », Vua mới thôi. Đến khi An-Thạch sao dân, vua hỏi sẽ : Quang làm Kiu một phó sự, Quang sẽ sau từ và nói : « Bệ hạ không dùng lời tôi, mà lại thăng quan chức cho tôi, tôi dẫu chết cũng không dám nhận ». Hàn-Kỳ cũng lấy xin bãi pháp thanh-miêu vua không nghe, cũng sai bãi chức Thiêm-tập, sự tỉ an-phủ sứ, trao-miễn theo.

Diệp-tỉ-Hợp vào tâu với vua đương thích dùng tân-pháp, trong bụng sách có câu : « Tể-tướng hay tâu-thả nhân-tuần, sao nên cần không giản, sức không mạnh, thế nước ngày càng suy-yếu. Bây giờ Bệ-hạ hết sức đổi mới, thật là hợp ý thời, thuận lòng người và đang thời-thế, cái sự trông mong được » Vương-an-Thạch đọc hết sách, rất hợp ý, bèn cất Tể-Hợp đỗ đầu. Tô-Triệt nói với vua rằng : « Diệp-tỉ-Hợp sở-dĩ quan mến tiêu-tướng mà được đỗ đầu, thật là treo cái gương xin cho học-trò, còn mong gì kén được người có học-thức có khả thiết nữa ». Vua mến lắng.

Lã-công-Chử đáng sẽ rằng : « Từ đời xưa những vị vua sở chỉ khi muốn lập công-nghiệp to, chưa bao giờ mất lòng người xin mà làm nên việc. Từ khi pháp-chế thi-hành, nhân-dân đều ta oán, tôi trộm sợ sẽ rằng nghiệp gian mạnh nhưn chẳng đã lập nên, mà cơ sản lập nước đã ung-lay từ đó rồi ». Vương-an-Thạch thấy tờ sớ ấy, có ý trở giận, bèn làm với vua, bãi công-chức ra Dinh-châu.

(Còn nữa)

Tiêu-mai

Đoạn-thiên tiểu-thuyết

(Phong-hóa)

Sắp sa xuống vực

Đi khỏi lá thôn, chỉ hồng.

Nên chăng thì cũng tại lòng mẹ chàng.

Vào trung-tuần tháng tám năm Ất-sửu (1925), ngoài miền gió hây-hây mát, trong vườn ngào ngạt mùi hoa. Tay bạn ngày sẽ tiễn nông bạn, nhưng vẫn bạn đêm không dẫn nỗi bọc đọc nhau đêm-thăng năm tháng sau.

Sáng sớm hôm ấy, cô Lưu-thị-Liễu thức dậy, vấn năm ở trên giường, hai bàn tay chồng vào cằm, nét mặt in-ấn hình như tư-lự vậy riêng. Bình như trong trí mơ-màng, mồm lẩm nhẩm :

Bên khuya con tỏ sơn mờ,
Ngậm tình cho quạt tương cơ bóng
Canh khuya những mơ-màng trở
Mảnh tình riêng biết nói càng ai.
Thương tang đêm vắng tin người,
Ngã mư giác buồm lình rời gà khua.
Hoặc có tác bạn chiêu trong tuần,
Bước ra thăm lại mười lần tàu.
. . . . . .

Tam-Liễu là con nhà từ tế, sau mẹ gian co, ép-cải trung-tâm trong xã-hội. Can mẹ theo nếp-nếp cũ, việc hôn-nhân giao-cho rất là cẩn. Như thế, hẳn-Liễu nâu-mi tư tưởng nhỏ. Hiểm vì sau nay không lòng theo lời-lối mới, bắt chước sửa cơm bạn bọn, tâm-tình mới ngày thêm đổi. Kai sắp ra lại bằng tất-nghiệp trung-học thì bị tan-nạn, Qua ba bận cơ sau con bọn lấy bắt sau không cần gọi con mẹ đã gì kiểm việc, con không cần cây xin vào mẹ nữa. Hôm ngày sẽ sang thăng khác, cái bọc vẫn

việc điểm trang. Hàm mê đọc sách. Trong phòng ngủ có mấy chồng sách nào tiểu-thuyết tây, nào tiểu-thuyết ta, nào các chuyện quốc-ngữ, nào các vở kịch. Không mấy khi là ở trên giường không có một vài quyển đương xem dở. Đêm hôm ấy, Tam-Liễu xem một quyển ngôn thời tiểu-thuyết đến canh khuya mới đi ngủ. Tác-giả kể-sự mô-tả mà cảm-tình động người trong truyện đem vào việc sắp xảy đến. Nhân mỗi nỗi dọ, để cảm-hứa, tấy cảnh-ngộ người trong truyện đem đến với cảnh ngộ mình, trong tâm rất nhiều muốn đặt thân vào người thế-đáng trong truyện, đến những cảnh cứ-động cũng muốn bắt chước. Xem những tiểu-thuyết tả hình tả cảnh động nhiều người thích đọc. Nhân thế có giúp cuốn ngôn-tình tiểu-thuyết ấy.

Gà ai eo éc hồi tây,
Gầm mình tựa gối liền tay khêu đèn

Thức khuya dọy sớm, trong trí vơ-vẩn nỗi gần xa, Tam-Liễu chưa buồn đứng dậy. Qua bảy giờ, con nhật bóng nước trà đến, nàng mới dậy-trang.

Một người thiếu-nữ được ăn sung mặc sướng, tối học tập trên lầu, khi giải-trí trong vườn, công việc gia-đình không phải lo lắng, sao mà vẫn-vơ nỗi xa gần ? ấy cũng chỉ vì sở-vọ riêng để riêng bên lòng bấy nay.

Một mình lặng ngắm bóng Ngọc
Rủ-buồng phủ với nỗi xa bời bời.
. . . . . .

Tam-Liễu thường đến chơi nhà thị Huê, là chị con bạn học. Cô Huê tính nết không chính-đính, việc học dở dang. Mẹ nuông con, con thì bỏ tự-do, tự-do học tập tới đâu thì tự-do. . . Không những là bỉnh-phẩm về văn-chương sách tiểu-thuyết, thì-sa mới xui-bảo mà có khi cao-hứng thơ đối tiếng công-tôn thính-thoảng lại tới, nên nét mặt in-ấn hình như tư-lự vậy riêng. Bình như trong trí mơ-màng, trầm. Xung-quanh hàng xóm, ai ai cũng dị-nghị về việc nàng nết bỏ tập, còn về phần cha cô rất sợ vợ, đương đương tự đắc là tự-do, là bình-đẳng. Ai chê cười mặt ai, người trong cuộc giả mà giả điếc. Tuổi mới xanh-đầm !

Trong bọn thiếu-niên ấy, có cậu Văn-sinh, cháu bà là Lục-Văn-Lâm nói năng giảo hoạt, biết làm the mồm, thỉnh thoảng viết kịch. Anh em vẫn tôn là một nhà văn-sĩ. Văn-sinh người ở tỉnh khác, cha mẹ cho đến chốn kinh thành để học tập, mong cho con trở nên bậc sao tài ; chàng ở nơi phồn-thoa đó thì được ít lâu đỗ, bèn chí-hướng. Tuổi-trẻ trong xã-hội ta nay, sơn không theo ý muốn của cha mẹ, đến nỗi « ban đỗ khi phỗ » không phải là ít vậy.

Văn-sinh người mảnh-đỗ, có khiếu thông-minh, sẽ vì bị trào-lưu xô đẩy bỏ hoài tuổi xuân xanh, rồi ra có khi quá cũng không kịp nữa. Từ khi tự học mấy bọn đồng-chí, Văn-sinh thường cùng Tam-Liễu thơ-thẩn chàng ra đi ngâm nga. Có Huê vui lòng giới-thiệu có Liễu với cái nhà thiếu-niên văn-sĩ — xin theo đang sai danh

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée, — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyến dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho : quán không trả lời. Mua báo thì tính từ-rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

La Renaissance de l'Occident
(BIBLIOTHÈQUE DE TRADUCTIONS)

« Âu-Tây tư-tưởng »

(Dịch-văn thư-xã)

NHỮNG TRUYỆN ĐÃ IN XONG RỒI :

1 — Bà Người Mọi Lâm Phảo Thủ
toàn bộ, 12 quyển nhỏ, mỗi quyển : 0$05
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa, toàn bộ : 1 60

2 — Tế lễ mặc phiêu lưu ký
toàn bộ, 10 quyển nhỏ mỗi quyển : 0 05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa, toàn bộ : 0 60

3 — Lịch sử ông Paul Sert
có ba quyển nhỏ, mỗi quyển : 0 05

TIỀN CƯỚC GỬI RECOMMANDÉ :

1 bộ Bà Người Mọi Lâm Phảo Thủ. 0$ 30
1 bộ Tế lễ mặc phiêu lưu ký. 0 20
1 quyển Lịch sử ông Paul-Bert . . . 0 13
Cả ba thứ gửi làm một gói 0 48

Mỗi tháng xuất-bản hai quyển nhỏ mà quyển số 11 là 64 trang, giá mỗi quyển 0$05. Các ngài ở xa muốn lấy báo sẽ gửi dần dần, mỗi kỳ gửi cho 1$ 00 hay là 2$ 00 trước ; khi nào cũng đến nhận nó tiền cước gửi bổ, bản-thảo gửi lấy sách báo tiếp mà xem.

MỚI ĐỔI GIỜ LẠI

ĐƯỜNG SANG LÀO

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Bắt đầu từ Đông-hà chạy sáng thứ tư tới Savannakhet kịp tàu đi Vientiane.

LƯỢT VỀ

Thứ hai ở Savannakhet về, mỗi tuần lễ một kỳ.

Mỗi tuần lễ chạy có một chuyến các quí-khách ai muốn đi, xin đánh giây thép trước mười bốn giờ, để sẵn tỳ liệu xếp xe cho đủ.

ĐƯỜNG ĐI VÀO HUẾ

Vì xe lửa ở Huế đã ra tới Đông-hới. Xe auto chỉ phải chạy đến Đông-hới (Quảng-bình) thôi. Ở Vinh chạy hết 4 giờ sáng, tới Đông-hới 12 giờ trưa, rồi tiếp xe lửa vào Huế. Ở Đông-hới đợi xe lửa ở Huế ra, chạy về tới Vinh vừa kịp đáp xe lửa đêm về Hanoi.

ĐƯỜNG YÊN LÝ ĐI NGHĨA-ĐƯỜNG (PHU-QUI)

Ngày nào cũng có xe chạy, mỗi chuyến đi và một chuyến về, đúng với giờ xe lửa chạy ở Yên-lý và Vinh ra và Hanoi.

Lại đánh giây thép : PHAMVANPHU,
Tỉnh Đông-ha, Yen-ly, Savannakhet

2012

CUỘC ĐÁNH SỐ

GIÚP HỘI BẢO TRỢ TRẺ CON TÂY-LAI VÔ THỪA NHẬN
(Société d'Assistance aux Enfants Abandonnés Franco-Indochinois)

Những số trúng được kể sau này :

1 số được	3.000$00	29 số được		100$00
1 »	1.500,00	29 »		50,00
1 »	1.000,00	29 »		25,00

MỞ VÀ NGÀY MỞ SỐ :

CHẮC-ĐỊNH đến ngày thứ hai (1er OCTOBRE 1928 thì mở số tại thủ Đốc-Lý Hanoi

GIÁ BÁN : mỗi vé . . . . 1$00

Có bán vé tại Bản-quán

Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này :

Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé : 0$20
Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé : 0 28

Nhi-nữ anh-hùng

ĐOẠN-KẾ-THIỆN dịch chuột

Trương-kim-phượng lấy chồng giàu có sang trọng, lại sinh được một con trai, tuổi vừa lên ba, tên gọi là *Lân-nhi*. Nhà cửa, ruộng nương, tiền bạc, đồ đạc, kể cũng đầy đủ, thật là một nhà giàu có, sung sướng, ai trông thấy cũng phải khen.

Nhưng *Trương-kim-phượng* lại là người hay ghen, hễ chồng đi đâu, thì phải hỏi cho kỹ, cho biết, chồng về, thì phải hỏi cho kỹ, cho biết, chồng về, thì phải hỏi cho kỹ, cho biết, chồng về

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

CHABOT, Hanoi

56. Rue Paul Bert, 56

CÓ BÁN NHIỀU KIM-CƯƠNG ĐẸP

Một nhẫn

Một hoa

Thượng-hạng

Nhà hàng có thể tin cần được.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: **1$80**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0$60**

BÁN TẠI HIỆU BÁO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul Bert, Hanoi

THÉ LYON

Nay bản-hiệu mới nhận được các thứ chè ở Vũ gi mới sang rất nhiều không thể kể siết, nay kể lược sơ để các ngài rõ: nhất phẩm, Song mũ liên tâm, ô long, thủy tiên và các thứ chè các ngài thường dùng ở liệm cao lâu như Long tỉnh, Quan âm, La hán v. v. Xin kính mời các liệt vị khán quan quí bộ đến bản-hiệu xem sẽ được như ý của ngài xưa nay hầm mộ công nhận cho là chè tốt hương thơm giá rẻ. Vậy các ngài có lòng chiếu-cố bản-hiệu rất lấy làm hân-hạnh lắm.

Bản chủ nhân V. T. F. dit kam'ai

3 Cantonnais téléph. 489 Hanoi

140 rue Chinois Haiphong tél ép. 572

Lâm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê nếu khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường có nghe rằng: (Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành không chẳng có thuốc thì không, thành thử người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải tăng thấy có một chương-cổ. Bởi vậy phẩm các người ở chốn thôn quê có mọi điều chi bảo cho biết cách thức dùng các thứ thuốc tây. Hàng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được nhiều thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên lần nay hiệu bào-chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Hàng người ở thôn quê nếu muốn cho được tiện việc thì phải đặt riêng từng người được, hết sẩy hiệu bào-chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách gửi tặng trong, vậy hãng chữ Pháp, chữ hãng chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng để có một cuốn khán thiệt rất thường dùng.

Đại khái cả những chương sau này:

1. NHỮNG LỤC KHẨN CẤP: nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức. Bệnh không thì thành ra nguy hiểm tới; đại để như: Ngất, chảy máu, bỏng, gẫy xương, sưng, thắt cổ, phải gió, người ăn vạ nằm.....

2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ. Nói về cách luyện nhũ con trẻ, mọi sự để phòng tránh các tật bệnh nào con trẻ sẽ các cách chữa trị các tật bệnh ấy.

3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO TỪ VIỆC THÚ Y Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông vào nơi giống việt mà trong nhà, rành rỏi giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa chạy loài vật trong nhà khi có tật bệnh.

4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG CHO TRONG SẠCH. Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước uống dục bẩn, chứa nhơm những vi trùng; vậy cần phải làm thế nào cho nước được trong sạch mới được; trong chương này chỉ bảo mọi cách thực hành để không tốn tiền đi lấy nước uống được trong sạch.

5. NHỮNG BỆNH THƯỜNG KHÔNG NÊN KHINH THƯỜNG. Như bệnh thấp, bệnh đau lưng, đau đe dây, đau gân, bệnh run. Mỗi bệnh lại lại phải có một cách giải gỉ mà sau này thực hành đã càng hiệu lắm.

6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau đe dây. Cứ xem trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.

7. CÁC BỆNH TẤT CỦA ĐÀN BÀ. Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn; nên biết chữa cho hợp cách thì đỡ nguy.

8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh nếu cho số tiền cần dùng..... Lại có nói đủ cả các phương thuốc tây càng các lối chỉ bảo rất kỹ càng để phòng cần đề rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nhu. Cần sách này, ai hỏi xin gửi tặng không, không tiền tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho hiệu báo chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi

Đừng thư phải đính một cái tem 6 xu nước ấy gửi. Mà nên viết thư về cho ngay kẻo quên mất.

TRẦN-QUANG-MINH

Chuyên môn đồng hồ

199, Hàng Bông-lờ, Hanoi

MÁY NHỜI KINH-CÁO

Thưa các quý-khách.

Bản-hiệu xưa nay chỉ chuyên nề một nghề đồng hồ. Giống đề các thứ răng, TRẮNG, ĐEN, VÀNG, BẠC, nhỏ răng, chữa sâu răng, cạo răng, răng đen đánh trắng, răng sâu, răng khuyết, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã sinh đẹp hơn răng thật không bận-bịu gì cả.

Vậy xin mời các quí-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm, hoặc bỏi-han điều gì, bản-hiệu xin hoan-nghênh trân-trọng, cái nghĩa minh-bạch, cam-đoan làm hầu được như ý, có giá hình lại rẻ hơn tất cả các nơi khác.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời tên quý tính kèm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm, giá nhất ngay.

Kính cáo

Trần-Quang-Minh

OUVRIER-DENTAIRE

199, Rue du Coton, Hanoi

Mất vì ai. — M. Phạm-văn-Huy

27 tuổi làm thị nhà in Trung-bắc Hanoi trình rằng ngày 12 août đi xe tới đường Huế về phố Nhà-thờ đánh mất một cái ví da, trong có đựng một ít tiền và cái tẻ thuế thân năm nay.

Bọn tên... Mme Trần-thị-Thục bán hàng vải quán làng Phe-mỹ (Hà-đông) đi qua Hanoi thấy Ng-thị Huyên tức thị-Cả cũng bán vải ở phố hàng Vải-thâm số nhà 12 bỏ lúc 215 đồng tiền hàng. Sau khi hỏi xong, thì Ng-thị Huyên tức thị Cả đã được tha.

Ăn trộm và chứa cần ăn trộm. — Ng-văn-Chân 25 tuổi bán hàng gạo và Ng-văn-Giới cai sai-nã ở làng Vân-điều huyện Thanh-trì (Hà-đông) chứa 400 đồng và những đồ nữ-trang bằng vàng kể, trộm của M. Nguyễn-Tô ở đường 9 số 12 đã phải bắt đề xét hỏi.

— Hoàng-thị-Huệ tức thị Bịt 18 tuổi bán hàng sau trọ tại một gian nhà ở Hội-chợ Hanoi, đã cấp 49 đồng bạc của Mme Vũ-thị-Chậm ở số 15 phố nhà thương chữa mắt đã phải bắt, xét hỏi xong đã được tạm tha.

— Theo giấy ủy-quyền của quan dự-thẩm Hanoi, sở mật-thám đã cho xét về việc chứa cỏ của M. Cự-Hiền và mấy người buôn khác ở Hanoi và Haiphong vì trộn bão độ no mà trốt đất đi các nơi trong sông Cái.

HỘI CHỢ HANOI

Năm 1928

Việc cho thuê các gian bày hàng đã bắt đầu cho thuê từ 1er Juillet

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ÁNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Số gạo xuất cảng. — Trong tháng juillet 1928, số gạo xuất cảng ở bến Haiphong là 2.345 tấn gạo trắng, 11 tấn tấm.

Số tàu xuất nhập. — Trong tháng juillet 1928, số tàu xuất nhập ở bến Haiphong là:

Tàu đến: 33 chiếc, cộng 81.986 tấn, của các nước sau này:

18 chiếc	tàu Pháp	chở	4.606 tấn hàng
6	» Anh	»	1.285 »
5	» Nhật	»	18 »
3	» Na-uy		
1	» Hà-lan	»	1.076 »

Tàu đi: 34 chiếc, cộng 84.504 tấn, của các nước sau này:

19 chiếc	tàu Pháp	chở	25.711 tấn hàng;
4	» Anh	»	5 518 »
6	» Nhật	»	15 647 »
2	» Na-uy	»	4.539 »
3	» Trung-hoa	»	6 »

Cuộc lạc quyên giúp những người bị nạn ở tàu « Cap-lay ». — Số quyên thứ hai.

Số tiền quyên trước 3.635 $ 30; Port Autonome Haiphong 1.000 đồng; M. Chirakoff 10 đồng; Banque Indochine Touraine 25 đồng; M. Hoang-ngoc-Hanh 10 đồng; Personnel de Port Autonome 168 $ 50; Personnel Européen du Trésor 16 đồng; Congregation de Canton 768 đồng; Mm. Desseurs & Cabaud 100 đồng; Cimenterie 100 đồng; 123e section Médaillés militaires 100 đồng; Mmes Larre & Couesland 50 đồng; Cie des Messageries maritimes 200 đồng; Cie de Commerce et de Navigation 100 đồng; Asonyme 20 đồng; Sinder 34 $ 20; Saeris 20 đồng; M. Fauquel 15 đồng; MM Denis Frères 100 đồng. Tổng cộng 6.622 đồng.

GIA-LÂM

Ngạ xe lửa. — Sáng ngày 9 Août vừa rồi, một người Khách tên Chim-ping-Cheong, đi xe lửa, chẳng may trượt chân ngã xuống, bị thương nặng, đã đưa về nhà thương khách ở Hanoi điều trị.

VIỆT-TRÌ

Mất 13 túi thư. — Chuyến xe lửa ở Haiphong lên ngày 9 août vừa rồi, có mắc chiếc toa số 401 chở thư lên Việt-trì, không biết bỏ nhỏ sao lấy mất 13 túi thư. Hiện đương đò xét cho ra tên thủ phạm.

DONG-MO (Langson)

Ba điều đáng khen. — Bản quản tiếp được bài sau này:

Ông Cao-xuân-Thiện mới làm trí chân tại Ô-sân (trong vùng một năm, mà làm được ba điều ích lợi cho dân, đáng khen.

1. Trồng cây hai bên đường đề cho hành khách được nghỉ mát.

2. Sửa sang chợ phố cho các nhà buôn bán được tiện lợi.

3. Lập một nhà thương gia đề có cho nhỡ ai người đau yếu an ủy.

Nay ông đã đổi về huyện Hữu-lũng thuộc hạt Bắc-giang, đồng dân phố chúng tôi cảm tạ vô cùng.

V. M. lai sao.

新民書館

MỚI TÁI BẢN:

POUR NOS JEUNES ECOLIERS

Livre de lectures françaises

COURS ELÉMENTAIRE ET MOYEN 1re ANNÉE

Préface

de M. Ary Imbert

Directeur de l'Ecole Normale

Adopté

Bây giờ các trường dùng sách *Pour nos jeunes écoliers* cả, các hiệu sách Hanoi và các tỉnh kịp nên buôn ngay cùng với các thứ sách học khác của Tân-Dân Thư-Quán để bán dịp khai trường này.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord-Annam

E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA

7, Rue du Chanvre, Hanoi

Lời ao ước ai cũng muốn đặt đến

ACCESSOIRES pour LITERIE

Sommiers hygiéniques (ressorts démontables)

Literie de Saint Germain de toutes dimensions

Fermes pour emménagement

Grand choix de bois pour fermes, devanture et literie.

Prix très réduits

Lampes à manchon « Titan »

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Batie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. **2$00**

2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. **2.00**

3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. **1.00**

4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . **3.00**

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả.

Bán tại bản-quán

Cần nhiều thợ sang làm việc bên Tân-thế-giới và Tân-đảo

Ai muốn tình-nguyện thời đến ngay lập tức số nhà 58 con đường Gia-long Hanoi tức là đường hàng Gió mà xin vì có ký tàu đi ngay vào khoảng 24, 25 tháng Tám tây này (24, 25 août).

Ai đến tình nguyện cũng phải cần có giấy căn-cước và giấy chứng-chỉ của nghề nghiệp mình.

Cần những thợ này đề đi Tân-thế-giới: (Nile Calédonie)

2 người thợ đóng sách
6 người thợ mộc
3 người thợ rèn
3 người thợ đồng
3 người thợ tiện sắt
5 người thợ in
6 người thợ nguội
3 người thợ thiếc
4 người thợ nề
3 người thợ sơn

Cần những thợ này đề đi Tân-đảo (Nouvelles Hébrides)

7 người thợ nề
1 người thợ nguội
1 người thợ rèn giỏi.
1 người thợ đóng yên ngựa
4 người chauffeur và biết chữa máy ô tô
2 người phụ chữa máy
8 người thợ mộc
1 người thợ điện
2 người thợ máy quần áo
1 người thợ đan đồ-mây.

Ai tình-nguyện ký này hay đã đến ký trước rồi thời mau mau đến số nhà 58 con đường Gia-Long (phố hàng Gió Hà-nội) mà xin, để kịp ký tàu đi ngay vào khoảng 25 tháng Tám tây này.

Office Général de main d'œuvre Indochinoise

Urocedrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh tiểu, chế bằng Essence de Cedrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc dân-hương không bao giờ làm đau thận, có trị bệnh rất chắc.

BÁN TẠI

Kenel, hiệu Chassagne.

Haiphong, hiệu Brouzmiche.

茂MAO-SENG盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, tôi hiệu tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3013 MẬU-THỊNH kính cáo.

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chất bệnh rất thần-hiệu và đứng vào hàng thuốc rất thứ nhất trị các bệnh như là:

HO
HO GIÓ
GHIP (Cảm thiên-thời)
HEN

và làm lại là hết thảy các chứng bệnh về khí-quản.

Biệu-độ uống: Cứ trong hai mươi bốn giờ, đừng từ năm đến sáu thìa xúp, người những bữa đi.

Thuốc SIROP NOFAL đã cho những người đã quá mười làm khỏi đáng.

Bán tại hiệu Bào-chế:

CHASSAGNE

Ông LAFON và LACAZE

Bào-chế sư nhất bằng, kỹ nghiệp

số 58 phố Paul Bert, Hanoi

Cạnh cửa số 62

Thuốc COLLYRE JAUNE của bào-sư CASAUX làm cho mắt các người khỏi đau, khỏi mờ được trong thấy tỏ rõ, tác cũng như mặt trời kia soi sáng cho các người.

Phàm hễ mắt hơi đau, hơi đỏ, hơi nhấp-nhem mệt tí, đều là những cái khởi-điểm của bệnh toét mắt cùng các bệnh đau mắt ngặt-nghèo khác nữa.

Vậy nên những khi ấy, các ngài có sẵn ngay một lọ thuốc COLLYRE JAUNE của bào-sư CASAUX ở trong nhà mà trị ngay đi, thì tức-khắc làm cho mắt khỏi đau, không sinh nặng ra được.

Các ngài chớ quên rằng nếu trẻ-nhác một chút là có thể gây nên cái nạn mù mắt đấy.

Vậy tức-khắc ngay bây giờ các ngài nên mua ngay, hay viết thư bảo hiệu thuốc gửi bán cho một lọ:

COLLYRE JAUNE của bào-sư CASAUX là thuốc chuyên trị bệnh đau mắt rất thần-hiệu, có rất rẻ tiền.

Có ba bảo một lọ thôi (0$30).

Phàm lọ thuốc nào không có đề đủ chữ COLLYRE JAUNE DU Dr CASAUX thì chớ có mua. Vì thuốc ấy hay, nên nhiều kẻ làm giả-mạo lắm.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bào-sư CASAUX có bán ở hiệu thuốc:

CHASSAGNE, 59, Rue Paul Bert, Hanoi và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác.

AI LÀ NGƯỜI
KÉM HUYẾT, BẠI-DƯƠNG
KIỆT-LỰC

Ai là người trí não suy đồi ! Sao lại chịu cho sức lực một ngày một suy, một ngày một kém ngủ, kém lưu đời dão, thực lâm cho người ốm tái-sinh lại.

ELIXIR ZIDAL

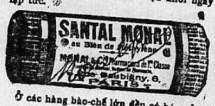
là thuốc bổ đảo mỹ tiếu, làm cho óc suy đồi hoàn lại như cũ, làm cho tinh thần phấn khởi, sức lực đồi dào, thực lâm cho người ốm tái-sinh lại.

Nhà chế-tạo :
Bác-sỹ SALLES, 11, Boul. de Strasbourg, PARIS
Có bán ở các hiệu thuốc tây

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự rất ghê gớm ở bệnh lậu là : Yếu sức đi và mất dưỡng sinh dục. Cái cơ-quan chịu nó làm cho mất sức khỏe và những hạt sinh dục để hóa ra như hạt sinh dục của các người già. Không còn gì sợ hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những con mầm-mạp ? Vậy thì phải nên quan phòng các chứng xảy ra ở bệnh lậu và phải nên kịp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Nếu mới thấy trong đường tiểu tiện hơi đau, thì phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng-quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công-hiệu là thuốc *Santal Monal*. Dùng trong mấy hôm đứa là hết đau đớn, hết sưng đường tiểu tiện và khỏi ngay tập tức. Thuốc *Santal Monal* này dùng ở các nhà thương khắp hoàn-cầu vì nó là một thứ thuốc rất qui rẻ, hay. Nó lần vào với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho sạch những mụn con mọc ở các cơ-quan, như thế bệnh lậu khỏi ngay tập tức.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
3045

LIỆT KHÍ LIỆT GÂN

Yếu sức mỏn dâm, lão nhược sớm
Uống thuốc liền **Pilules Ginat** mau mạnh hẳn
Có bán cùng các nhà bán thuốc
SPÉCIALITÉS PEYRARD, 46, rue de Grenelle, PARIS

Agences d'annonces en Europe :
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng nhàng tục-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

THUỐC HIỆU **ASPIRINE DES "USINES DU RHONE"**
là thuốc để uống trừ những bịnh :
Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cư
Nhức đầu, nhức ổ, nhức răng
Đau mình, đau mẩy, đau lưng. Nhức gân cốt, trật cơ
có bán cùng trong các nhà bán thuốc
Phải đòi hỏi cho đặng hiệu "USINES DU RHONE"
mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

CHÈ 宇泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THÁI
10, Rue des Cantonnais, Hanoi
115, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán tất tâm gio sống.

Trong các thứ rượu Cassis thì RƯỢU CASSIS FOURNIER DEMARS là NGON NHỨT

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.
3007

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LABORDE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này bay tiếu đi cái tiếng thuốc đắng đắng, bởi không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ tốc độ, để tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn ngon, thuốc đó lấy làm hay để thử giám ai không dễu quên đặng.

Ai ai đang mắc bệnh đồng, nhưng là người bịnh nan cũng dần ba hay là cao mỉt. Thuốc đó trị bịnh nan này : bịnh ho huyết yếu dưới, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu dưới, bi trái ban, ho mau tốc nguy, rét hơn con buổi trống, trẻ trẻ trong tỉ vị các bịnh đi đều đồng nhất, uy tín thuốc QUINA LAROCHE đặng.

Con nít hay già suy và con gái lúc đang lớn nàng đau nó sẽ chỉ lúc nan sản, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Nhưng người nào ở xứ hay có nắng nóng nên uống thêm cuốn dùng thuốc đó. Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trở bết mà lại thêm nên vậy, ăn uống ngon có chừng và chóng ta giảm của thuốc đó rằng : Nước ngọt thuốc của thiên thần chỉ ra (Lépide de Jacobe) tức tại nước các người Tây cho những tinh thần, trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đặng cả vạn giấy chứng cớ thực của ông cha mấy người bịnh rồi có vạn giấy của các quan lương y khắp nàng long ta.

Kể từ thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly đến hai ly ăn bữa cơm chính trong một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh thì hai mỗi một khắc uống hết nàng một ly, nàng 2 ly trong cả rồi 3 giờ rưỡi, thế ly ly chất nữa, trước cơ nên giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống chẳng phải nước mà khi trời nóng nên lấy pha nước rồi uống cho đỡ khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
Duy thầy bán thuốc hạng nhứt tại Paris

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saigon: GRANDS MAGASINS CHARNER

ÍT LÂU NỮA

Bán xon trước khi hộn sổ

Quí-khách sẽ thấy ở Gian bày hàng ngoài những thứ hàng rất rẻ về dịp này.

Ai cũng nghĩ như vậy !

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ* . . . . . *Một litre :* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước.* *Một chai :* **1,25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt.* *Một chai :* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . . *Một chai :* **1,50**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền giới hàng phần người mua phải chịu
3003

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Tư bản dự định : Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN : **85.500.000**
TỪ NGÀY 30 JUIN 1927 :

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ :

Chánh trị-sự : M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏaxa Vân-nam ;
Phó trị-sự : M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ nhiệm : M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-hộ.

Chánh quán lại : 96, Boulevard Haussmann, Paris (VIIIe)

CHI ĐIỂM CÁC NƠI :

BẾN TÀU ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC
Caston	Battambang	Bangkok
Pori-Bayard	Cantho	
Kankoon	Haiphong	Noumea
Honkong	Hanoi	
Mongtzen	Namdinh	Papeete
Pékin	Pnompenh	
Shanghai	Saigon	Pondichéry
Tientsin	Tourane	
Yunnanfou	Vinh	Singapore
	Quinhon	

Phòng sự khắp cả toàn cầu

Giao dịch đủ các công việc thuộc về ngân-hàng — đổi chác tiền bạc — Mua bán quốc thái — Cho thuê đồ tủ bạc (Ai muốn hiểu rõ cứ gần lận nơi mà hỏi).

Điện-Lưu-Tín-Điện : INDOCHINE
GIÂY NÓI : Hanoi 55 457
Haiphong 26
Namdinh 20
Vinh 45